

SCHAKEN

door
Hans Böhm

Hard nadenken is niet gezond

VOLGENDE WEEK:
MAX REBATTU JR (BRIDGE)

Wetenschappers aan de Radboud Universiteit Nijmegen en de Universiteit van Maastricht onderzochten dat mentale inspanning vaak leidt tot onaangename gevoelens zoals stress, frustratie en ergernis. Zij analyseerden 170 eerdere onderzoeken waaraan in totaal 4.670 mensen hadden deelgenomen waaronder militairen, zorgmedewerkers en studenten. Het onderzoek werd gepubliceerd in het tijdschrift van de American Psychological Association. Als schaker kijk je toch anders naar zo'n onderzoek, wij doen onszelf vrijwillig kennelijk veel frustratie aan en vinden dat nog aangenaam ook. Uit de honderden reacties op dit artikel plukken we er enkele: 'Valt mij op dat mensen die gewoon maar wat

doen, omdat ze geen belemmeringen zien omdat ze nergens over nadenken, vaak ook nog succes hebben.' 'Bij mijn hond is het precies andersom, die heeft juist behoefte aan mentale uitdaging om stress te verminderen.'

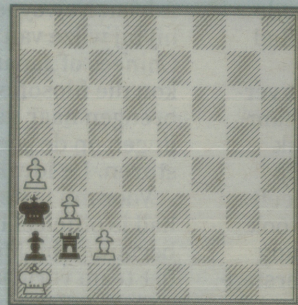
Het eigenaardige van dat diepe denken is iets wat vele schakers kennen en wat vooral tot uiting kwam toen er nog afgebroken partijen waren. Dan zat je urenlang te piekeren over de beste zetten of de meest ingenieuze verdediging en je kwam

er maar niet uit. Maar tijdens de slaap, of onder de douche, zag je ineens de oplossing voor je geestesoog. Dus kennelijk bleven je hersens op de achtergrond doorwerken terwijl jij bewust met iets anders bezig was. Iedereen die dat heeft meemaakt kent het euforische gevoel van zo'n Eureka-moment. Dat miste ik een beetje in dat onderzoek.

Diagram 1
Hoe kan deze stelling ontstaan na 4 reglementaire zetten?

Diagram 2

Welke kleur hebben alle stukken zodat dit een correcte stelling is? En wat moet dan de laatste zet geweest zijn?

Diagram 3

Wat was de laatste zet?

Diagram 4

Wat was de laatste zet?

Diagram 5

Zwart aan zet. Wat waren de laatste zetten?

We willen niet dat deze opgaven tot ergernis leiden dus u krijgt wat tips.

Diagram 1 De laatste zet van zwart is Pxb8.

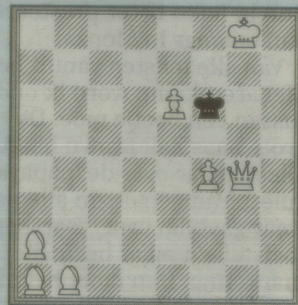
Diagram 2 De laatste zet

moet geweest zijn $c7 \times P d 8 = T$ en dan is dus $K c 8$ zwart en ook pion b7. Maar a7 moet weer wit zijn! Deze opgave werd gecomponeerd door G. Husserl en gepubliceerd in 1971.

Diagram 3 Inmiddels weten we dat het paard vaak de oplossing biedt vanwege de grillige sprong zowel van wit naar zwart als over vijandelijke en eigen stukken heen.

Diagram 4 Wit kan nooit $g 7 \times (D \text{ of } T) f 8 = P$ gedaan hebben, dus moet de laatste zet $K g 8 \times D h 8$ geweest zijn.

Een opgave van Dr. Luigi Ceriani (1894-1969), een Italiaanse componist die ook een titel had als ingenieur. **Diagram 5** Van de hand van de eerste Kroatische probleemcomponist Nenad Petrovic (1907-1989). Hij was de grondlegger van het tijdschrift *Problem* en organiseerde het eerste World Congress of Chess Composition 1958. Van achteren naar voren zijn de zetten $-1.d5 \times e 6 \text{ ep } e 7-e 5 -2.d 4-d 5+ K \times f 6 -3.g 5 \times f 6 \text{ ep } f 7-f 5 4.d 3-d 4+$

Je kunt meer als je denkt.